

La Veu de Tortosa

Setmanari Regionalista

«VERGONYA ETERNA A AQUELLS QUE DESPRECIANT SON IDIOMA ALABAN LO DELS ALTRES» —Dante.

Una prova del desvetllament del antic Regne de Valencia

Fragment de la Allocució de despedida de Castelló dirigida a les Societats corals de Clavé per son admirador Gayetà Huguet, en to saló de sessions de Casa la Vila.

Fills de la noble y gloriosa Catalunya, salut!

Al tindre lo sentiment de donarvos «l'adeus siau» pera tots y cadascú de vosaltres en nom dels fills d' esta terra, bressol etern de llibertat y democràcia, sigam permes trametevos ab tota la calor del meu cor, ab tot l'entusiasme y efusió de la meua ànima, la més dolça, la més ferma y la més estreta abressada d'amor y germanó! —Si, il lustres obrers catalans! Vosaltres que com lluit estol de cantors orenelles aneu reflant de poble en poble, de vila en vila, per totes les encontrades de nostra nació, aquelles dolces cançons del històric casal català, aquells patriòtics himnes de gloria a la vella mare Espanya, y aquells altres enaltint y dignificant l'honorat y sivilisador treball humà, quan lluny d'aquí estareu, vullau portar a la memoria vostra, vullau enrecordar-vone ab carinyo qu'estes llars y estes terres valencianes no son pera vosaltres forasteres; sino qu'han sigut y seguiran sent eternament les més grans y carinyoses dels poetes y escriptors Ausias March, Jaume Roig, Martorell y Corella han sigut evocats per vosaltres en lo vostre assombrós renaiximent literari, sens precedent en l'història literaria de cap altre nació del mond! —Som també germans en les nostres aspiracions autonomistes, perque el poble català y el valencià odiem igualment l'embrutidor centralisme qu'ens ofega y que mata y esterilisa les

més nobles iniciatives dels nostres pobles.

Som y havem segut germans en les nostres grans desgracies, perque la matexa criminal ma de Felip V. de malahida memoria, que cremà los vostres furs, esgarrà los nostres, socarrà en covard incendi als nostres germans de Xativa y passà á colp de coltell als nostres valerosos velhins de Vilarrel.

Si donchs som nosaltres, oh benvolguts y honorats obrers catalans! germans per la nostra sang; germans per la nostra història; germans per la nostra llengua y germans per les nostres aspiracions y comunes desgracies, sigam permes pregarvos ab tot lo foch del ànima que tots plegats ab, vosaltres emplem lo major esforç emplem la més ferma voluntat pera estreñir y rendre indiscutible y benèida aquesta santa germanó.

Pera conseguirho cal que repetim sovint, cal que sagellem ab actes fraternals com los d'ahui aquesta felis y benhaurada concordia.

Festes y fires de Tortosa

EN OBSEQUI DE LA DIADA DE NTRA. SRA. DE LA CINTA

Dissapte dia 6 de Septiembre.

A les set del mati los senyors Majordoms y Capillers de la Real Confraria de Ntra. Sra. de la Cinta recorreran los carrers de la ciutat, ab músiques y gaites, ab l'objecte de fer les invitacions y almoynas de costum.

PREGÓ

A les dotze, les campanes de totes les esglésies de la ciutat tocarán al vol, sortint de les Cases Consistorials una comitiva composta de cucaferas, cabessuts, gegants, gaites y tambals, porters de la Royal Confraria, pregoñer en traje de festa y les bandes de música de la població. La comitiva seguirá ls carrers de costum anun-

ciant al poble lo programa de les festes.

ALMOYNAS.

Per l'Excm. Ajuntament y Royal Confraria se repartiran bonos en diners y especies als pobres a les 4 de la tarde.

SOLEMNE ROSARI.

A la vesprada se cantarà a la Capella de la Santa Cinta, baix la direcció del inspirat Mestre Capella Mossen Eduart Torres.

IL-LUMINACIÓ ALS JARDINS PÚBLICS

A les nou de la nit les músiques tocarán escullides pessas al Parch, quins frondosos jardins s'iluminaran esplendenent.

TRACA.

A les 11 de la nit se disparará una gran Traca de 250 metres.

Diumenge, dia 7

DIADA DE LA VERGE.

Un repich general de campanas y una salva de troncs anunciarán, al trench de l'aua, la festivitat del dia, recorrent les músiques tots els carrers de la ciutat tocant alegres dianes. A les nou, donarán la volta a la població los gegants, nanos, cabessuts cucaferes, gaites, y músiques, escolmensant a les nou y mitja en l'altar Major de la Seu la

MISSA CANTADA

entomane, a gran orquesta, per la Capella de música de la Catedral, una Missa solemne oficiant de Pontifical l'Excm. Sr. Bisbe de la diòcesis y ocupant la Càtedra del Esperit Sant lo notable orador P. Rafel Tomás, de les Escoles Pies de Valencia.

Per la tarde a las quatre y mitja sortirà de la Seu la

PROCESSO DE NTRA. SRA. DE LA CINTA

a la que hi assistirán totes les Associacions y Congregacions ab sas senyeras y pendons; essent pendoniste l'eminent escultor tortosí Excm, Sr. D. Agustí Querol.

Al entrar la Santa Reliquia a la Catedral s'engegará un soberbi castell de fochs artificials.

A les nou de la nit.

PROJECCIONS LLUMINOSAS, IL-LUMINACIÓ Y SERENATA AL PARCH

Dilluns dia 8

CONCURS Ó FIRA DE BESTIAR

a la que hi assistirá l'Ajuntament y les músiques.

A les deu

SOLEMNE FUNCIO RELIGIOSA

a la Catedral que continuarà en igual forma los dies següents.

Per la tarde a les tres y mitja,

Gran Corrida de toros

en la que matarán los afamats torejadors Lagartigillo y Gallito.

Continua a la Seu, a les sis de la tarde, le solemne novenari, predicant l'esmentat Orador P. Tomás.

Per la nit a les nou.

Serenata per les Bandes de música y l'Orfeo «La Tortosina».

elevarse una bonica colecció de globos.

Dimars, dia 9.

Continuació de la

Fira de bestiar.

A les tres de la tarde.

Gran Certamen musical

en la plassa de bous.—Se executarà com a pesa de concurs la sinfonia Peque Dame del Mestre Suppé y un'altra de lliure elecció, otorgantse tres premis, lo primer de 1 000 pesetes, lo segon de 750 y l' tercer de 500.

Per la nit, a les nou.

Retreta

a la que hi concurriran les bandes premiades.

Dimecres dia 10

A les vuyt del mati.

Corres d' homes

A les nou

Corres d' animals

a la carretera del Temple, organizada pel Gremi de San Antoni.

Per la tarde a les tres,

Gran Novillada

Per la nit, a les nou

Vetllada literaria y musical organizada per la Juventud Católica.

A la mateixa hora, projeccions lluminoses, serenates y il-luminació als

Jardins del Parch.

Dijous, dia 11.

A les nou del mati.

Simulacre pel Cos de Bombers en la plassa d' Alfons XII.

Per la tarde a les tres.

Rondalles

Carreres de Cintes a cavall. Lo Jurat concedirá premis y accé-

ssits a les rondalles que millor toquen, canten y vesteixin al estil del pahis.

A les nou de la nit

Festa veneciana al Ebre

donatse premis a les barques, que a judici del Jurat, se presenten mes artisticament adornades.

A les deu s, engagará un soberbi

Castell de focs artificials

a l'altra banda del riu

Divendres dia 12

Pel mati a les nou:

Repartiment de premis

als alumnes de les escoles públiques. Per la tarde, a les quatre.

Cucanyes y Regates al Ebre.

A les nou de la nit.

Projeccions y Serenata al Parch

A les nou y mitja

Concurs fotogràfic y Exposició Artística

en lo Centro Excursionista.

NOTES: Durant los dies indicats, estarà obert al públichlo *Muséu arqueològic* desde les 9 del mati a les 7 del vespre.

Les companyies de ferrocarrils han concedit rebaixes de preus.

Durant les festes actuarán notables companyias en los teatres de la ciutat.

La major part del carrer estarán engalanats, aixis com les fatxades dels diferents Circols ahont se celebrarán varis espectacles.

S' adjudicarán premis als edificis y carrers millor adornats.

Durant les festes estarà oberta al Parch la Tómbola que 'n benefici dels pobres organisa la *Juventud Católica* d' aquesta ciutat.

Col·laboració de «La Veu de Tortosa»

La Masovera

Veus Tonet demunt aquell puig; al marxaben de la montanya, los enderrochs fumats d' un casalot? Mira no més no restan las parets.

—Si padrina.

—Donchs dem la ma y t' en compte ensopegar y t' contaré un fet que va ser sa ruina.

Era una tarde del més de Novembre. Lo sol besava tremolós los pichs de la vehina carena. Lo cel pur sens un focall de filagarse. Los pins dels boscos rondinejavan la cançó triste de la posta del sol. Allá lluny, al profon del vall se sentia 'l picarol esmortuit del remats que marxavan a guarirse en las pletes. Mes los redós de la masia romanavan quiets, ols interrumpits per lo róssech dels vestits de la masovera que havia exit a recullir herba per la viram.

Ferma y forcuda. Son cami-

nar descompassat denotava una d' eixas donas que tan sols lo vestit las distingeis de son sex.

Tenia ja la falda casi curullada quant ovira un home que corria assedegat y poch mes lluny un altre que armat lo perseguia.

Sos ulls s' avisparen y 's posá la ma horitzontal demunt las celles. Havia conegut al perseguit que per desgracia era també enemich seu.

Los dos s' anavan atancant. Al del devant les forcas li mancavan y poch faltava per caure a mans de son rival. Una idea crehuá per sa pensa. Favorescut per los perialells, trencá 'l camí logranse ficar a la masada mentres l' altre conciros esguardava y callá puig perdé sa pista, fins que la ma de la masovera senyalanli la masia li feu entendre que allí s' havia amagat.

Penetra en ella y ab l'arma a punt escorcolla tots sos entrets ensemps qu' ella dest un parell de basetjadas esperava neguitosa 'l desfet. Busque que busque no 'l trobava.

Donchs hi es, li significava ab sos gestos la masovera. La rabia d' aquell s' encenia y 'l torná a buscar ab més delé.

Tal volta en la xumanea «se deya ell mateix» tal volta aci tal volta allá y enloch lo trobava. ¡Potser al pou! Enxecá en son ci un palet y la veu planyenta de perdó, perdó ab qu' esclatá 'l desgraciat desde 'l fons de sa estreta presó fou lo tornaveu de la pedra.

Puge, puge, li deya l' altre de dalt estant per pogué gaudir més de sa vengança veyentlo cara a cara.

Perdó, perdó, era l' única resposta.

Ha arribat lo dia de les vengances.

Pensa que soch un pare de familia. responia ab veu anguniosa y febrosa.

Rabiós el de dalt va acercar passant per la porta del detrás una llosa y la tira al fons.

Y lo cap del infeliç soterrat va desapareixe fet a troços.

L' assesi exi ab l' arma al coll y sols digué a la masovera.

—No tingui por no hi ha ningú, y s' endiricá al profon de la propera pineda.

Calmada la mestressa per lo que li havia dit pensá: tal volta ha sortit per la porta del detrás mentres ell lo buscava per dalt y s' haurá escorregut vessant

avall pel altra cara del puig.

Acabá de omplenar la falda y s' dirigi a la masia a preparar lo sopá per los pagesos.

Lo sol feya estona que s' havia post y la sombra enbolcaven junt ab lo fum dels formiguers tota la quintana. Un qu' altre estel llambregava ja en la pregrona volta y 'l seu home y 'ls mossos no venian.

Quelcom hauria succeit.

Una mica després arribaren los pagesos tot pantejant dient-li:

¿No ho sabeu?

¡Que!

Hem trobat al Ton mort allabaix a la bals. Sens dupte cassant s' haurá estimbat perque junt ab ell hi ha una escopeta.

Aquella s' estremi de cap a peus y digue: si ara mateix acaba de passar. Y efectivament era el que poch abans escorcollava la masia.

Y tot comentant lo fet trague aygua del pou y al tenirla a dalt ne va beure.

Y un crit febrós s' escapá de son pit. Havia begut sanch d' aquell infelis mort dins del pou.

Desd d' allavors escup qu' escup. Deya que la volian enmatzinar.

La pobre dona era folla.

Los massovers tingueren d' abandonar la masia puig la justicia ignorant l' autor va culpar an ells.

Un altre dia un llamp l' enruná.

Fillet meu (digué l' avia al noy) recordat que Deu castiga sense bastó y que tal farás tal trobarás.

Y 'l bell nin girá menlancolicament sos ullets envers la masia cremada.

Joseph Puig.

Los rahims

Entre totas las fruitas que 's coneixen, cap n' hi ha de tan inofensiva com los rahims, d' aqueix fruyt poden menjarse 'n grans quantitats sense por de que sobrevingui cap classe d' alteració en las funcions digestivas del pahidor y dels budells.

Los rahims alimentan més que la llet y la carn, fan engreixar y aumentar lo pes del cos en pochos dias, y son, en fi, lo verdader regenerador orgánich de las personas débils y anémiques.

Constituheix eixa fruita per sí sola un aliment poderós, y aixis se veu en las classes treballadoras, en los vermadors, (que en l' epoca de la vrema s' alimentan quasi exclusivament ab gotims d' eixa fruyta), que al últim de sas feinas tornan a sas casas més robustos y grassos, havent guanyat evidentment en pes, en forsas físicas y en salut.

Pera que l' alimentació pels raims produheixi bons efectes, deu comensarse per menjar un kilo diari d' aqueix fruyt, augmentant la quantitat fins arribar cinch kilos diaris repartits en tres porcions; la primera en dejú, una hora avans del desdejuní, la segona entre aqueix y lo menjar del mitjdia, y la tercera avans de sopar, método que fa públich lo doctor *Curchod*. Semblará que eixa abundant racció de rahims esmortuhirá la gana pera los demes menjars, y no obstant, no succeheix aixis, per lo contrari, la gana 's desperta per l' ús dels raims y 's poden menjar sense fástich las demes substancias alimenticias.

Com medicaments los rahims servelxen pera curar ó per lo menos millorar una porció de malalties, entre las que citarem la anemia, la tisis, las diarréas crónicas, las hemorroides, las afeccions del fetxe, las dispepsias, la dissenteria, los cálculs urichs, los catarros vexicals, las blenorreas, las bronquitis crónicas, la intoxicació plúmica, l' histerisme, lo clorosis, la escrófula, el raquitisme y los exantemas crónichs.

En totas aqueixas afeccion produheixen los rahims gran benefici.

Las propietats terapéuticas del rahim estan ja fa temps ben demostradas. Los metjes francesos aconsellan molt encaridament la *cure par la raisin*, de que se 'n obtenen grans resultats. Es un poderós digestiu, un normalizador sens rival de las suncions estomacal, y sa acció s' estén també als ronyons y al fetje. Es igualment una fruyta moralisadora, la millor pera combatre 'ls mals pensaments y pecaminosos desitjos: proporciona alegría al ánima y tranquilatat al cos.

Los rahims son en fi, los regeneradors del organisme del ser humá.

Los rahims madurs convenen a las personas atacadas de gastritis.

Las pells dels rahims trinxadas son un gran remey contra ladissenteria y 'ls vòmits, de sanch.

Las cendras dels sarments son diurètiques.

Las fullas secas á la sombra y reduhidas á pols son un remey eficas contra las horroroides rebeldes.

El such que surt dels sarments quan ploran, es un colorí de molt bons resultats pera combatre la inflamació dels ulls.

El rahim es un excelent pectoral de gran utilitat en las afeccions del pit.

El vi negre es un fortificant preciós, y 'l vi blanch aperitiu y reconstituyent.

El vinagre en petites presas s'emplea al interior com refrigerant y al exterior pers pediluvís, contra las cremadas, y, com gargarismes en las inflamacions de la gargamella.

En fi, que 'ls ceps son una verdadera farmacopea.

PRIMÉ CONCURS FOTOGRAFICH

organizat pel Centro Excursionista de Tortosa, en motiu de les festes dedicades en honor de la Mare de Deu de la Cinta.

Premits y Temes

I. *Un objecte artistic.* Donatiu del Excm. y Ilm. Sinyó Bisbe de Tortosa, Doctó D. Pere Rocamora y Garcia, á la milló fotografia del Sant Cristó del Palau y d'una vista de la primera illa que s'troba desde Tortosa á Bitem.

II. *Un objecte d'art.* Oferiment del Excm. Ajuntament de Tortosa á la colecció de fotografies mes acabades del pati, escala y lápides de Ca la Ciutat.

III. *Un exemplar de "Los Anales de Tortosa,"* pel Dr. D. Ramón C. Callaghan. Quatre tomos enquadernats lujosament.—Donatiu del autor al qui presente millós fotografies del exterior, del atri y interior del temple del ermitori del Coll del Alba.

IV. *Un magnífich gerro de bronse.* Regalo del Centro Excursionista de Tortosa á la colecció de sis fotografies estereoscópiques, sobre cristal, tamanyos 45 x 107 mm. 68 x 17 d'assuntos lliures.

V. *Un album pera 500 tarjetes postals, hermosíssima edició.* Obsequi del Excm. Sinyó D. Vicent Lopez Puigcerver, Diputat per Roquetes, á les sis millós fotografies de tema lliure, sobre papé, tamanyos desde 6 1/2 x 9 á 13 x 18.

VI. *Un magnífich tintí sobre basa de marmel del Brasil.* Donatiu del Excm. Sr. D. Joseph J. Lande-

rer.—*Tema:* Vista panorámica de les montanyes conegudes pels Ports, presa dels Quartels ó del Bonet. Minimum de dimensió 13 x 18 y 60° d'obertura angular.

VII. *Un tripode de níquel, de cinch pessés en botons de presió.* Oferiment del Excm. Sinyó D. Manuel Porcar y Tió. *Tema:* una colecció de 10 tarjetes postals dels jardins, fonts y edificis del seu Balneari anomenat de Ntra. Sra. de la Esperansa.

VIII. *Un exemplar dels "Pirineus," per C. A. Ferras y un de les "Notacions d'arqueologia sagrada catalana del Reverent D. Joseph Sudiol, bonicament enquadernats,* á la mes escullida colecció fotogràfica de lápides murals de la Seu y de les atres iglesies de la ciutat: Donatiu del Doctó D. Jaume Cararach y Iborra.

IX. *Una cámara fotogràfica, ben garantida, visuals elás y contadò automatic.* Donatiu del Ilm. Sinyó don Diego de León. *Tema:* Una colecció de 10 tarjetes postals de vistes de la seua finca La Vall (prop de Roquetes).

X. *Un album pera 500 tarjetes postals en una magnífica portada alegórica.* Oferiment de la Academia de la Juventut Católica de Tortosa, á la mes artística y mes ben acabada fotografia de la Imatge de la Inmaculada Concepció que s'venera en la iglesia del Convent de la Puríssima d'esta Ciutat.

XI. *Un objecte d'art.* Eremít de la Societat Velocípica de Tortosa á la milló colecció de fotografies d'assuntos ciclistes, sen preferides les que tinguen relació en dita Societat.

Condicions ginerals

1.º Podrán pendre part en lo concurs tots los aficionats que vulguen favorirnos en la seua cooperació

2.º Les fotografies tirades en papé deurán presentarse ampegades sobre cartolina y les diapositius doblades en vidre y riveteijades.

3.º Cada fotografia, lo mateix que'l sobre que continga lo nom del autor portará una contrasenye ó lema y'l número esent en lletres del premit que 's pretenga, segons l'orde del present programa.

4.º Las fotografies deurán consignarse al local del Centro Excursionista.—Carré de la Zuda n.º 1. principal, ans de les dotze de la nit del dia cinch del proxim mes de Setembre.

5.º A mida que 's vaiguen rebent, se farán públichs los lemas ó contrasenyes, així com també, lo número de fotografies, á fi de que 'ls autors tinguen temps de repetirles en cas d'haverse perdut.

6.º Los premits s'adjudicarán á les fotografies ó colecció que'l Jurat considere que 'ls mereixen. Lo Jurat podrá dixá d'adjudicá aquells premits pera 'ls que no s'haiguen presentat fotografies ó colleccions que á son juí siguen dignes de sé premiades.

7.º Totes les fotografies presentades quedarán de propietat del Centro Excursionista.

8.º Durant les festes de la Cinta, estarán exposades en lo saló Centro totes les fotografies presentades al concurs, podent lo públich visitá l'exposició.—Les nó premiades, com s'haurá cremat lo sobre que continga lo nom del autor, quedarán exposades sense dí de qui son fetes. Les premiades portarán al peu lo nom del autor que ya se sabrá ans per haverse obert lo sobre después del fallo del Jurat.

9.º Este fallo se publicarà oportunament per mitj de la premsa.

10.º Lo Jurat donará 'ls accésits que tingue per convenient.

11.º La repartició del premis se farà en lo local del Centro, á les 9 de la nit del dia 12 de Setembre.

12.º Totes les fotografies sobre papé, haurán d'está compreses desde 6 1/2 x 9 á 13 x 18.

Formarán lo Jurat les persones sigüents:—D. BONAVENTURA MASDEU.—D. GERARDO VERGÉS.—DON JOAN ABRIL.—D. ANTONIO SERVETO y D. FRANCISCO MESTRE.

Tortosa 12 d'Agost de 1902.
Pel Centro Excursionista de Tortosa,

LA COMISSIÓ ORGANISADORA.

Cosas curiosas

Procediment per netejar cuadros vells

Aquesta venerable patina que'l temps dona als cuadros antichs augmentant son valor y de la qual tant n'abusan alguns anticuaris per envellir avans de temps ó falsificar las obras d'art es fácilment suprimible, segons un escriptor francés, posant en práctica 'l procediment següent:

Primer. Treure la tela ó cartó del march.

Segon. Netejar la pols ab un pinzell fi.

Tercer. Rentarlo ab una esponja fina y aygua clara.

Cuart. Aplicar sobre la pintura una espessa capa de sabó de tocador.

Quint. Rentar ab aygua'l sabó, valentse d'un pinzell fi.

Sisé. Deixarho aixugar.

Sesé. Passar per sobre'l cuadro un retall de musselina xopat ab nitro-benzina, ó sia essencia de mirbana.

Vuyté. Repetirho fins que'l retall no se enbruta.

Nové. Deixarho aixugar.

Desé. Passarhi una lleugera capa d'oli d'oliva.

Onsé. Al cap d'uns quants días s'envernissa, y queda la operació acabada.

NOTICIES

Durant les festes de nostra Patrona, se celebrara al teatre del Balneari la Festa de la bandera, en la quina pronunciara un patriótic discurs lo nos-

tre estimat amich Reverent Mossen Joseph Matamoros, Director de El Ebro.

La idea d'aqueix homenatge al simbol gloriós de nostra descreguda patria: ens ompli de goig y d'entusiasme puig lluny de significar aquesta festa una protesta contra las aspiracions del poble Catala, simbolisa pera nosaltres un nou acte, adhesió dels que tan inspiradament s'esforcen pera arrelar en lo cor del jovenets lo foch sant de la patria lo calor de regeneració, l'aspiració d'una rassa nova que vé a espentejar a la encorcollada gent burocratica, plena de vicis y egolatries ambicions.

Tantdebó pera nosaltres, tantdebó pera l'espanya si aquet sentiment dehint troba bona sahó en tots los cors y en ells s'assolis lo fundament de una nova era de pau y engrandiment. Aleshores serem grans, aleshores podrém gallejar, aleshores podrém mostrar a la llum del mon civilisat, que 'ls pobles, quan s'ho proposen, d'un llaó mort ne fan un' aux-fenix emplemada ab los matiezos colors qu'un jorn feren tremolar als peixos de la mar y abrassar la civilisació als pobles cañres, ahont lo sol d'Espanya no 's ponía.

Pera honrar a son Patrons, N.ª Sra. del Carme y San Joaquín, los vehins de Ferreries han organizat varies festes que van escomensar ahir y acaba rant lo dia 20.

Com veuran nostres lectors, en lo número d'avuy publicuem lo programa oficial de les festes y fires de Tortosa y 'l del Concurs fotogràfic organizat peis socis del Centro Excursionista de nostra ciutat.

S'assegura que les primeres sucursals que per ara establira 'l Banch d'Espanya, seran les de Mahó, Ferrol, Tortosa.

S'ha iniciat la idea de honrar al escultor Sr Querol, ab un esplendit banquet.

Comptin ab la nostra modesta cooperació los organitzadors de tan patriótic festa.

La secció Art y Pátria del Centro Excursionista de Tortosa, esta organissat, pera les festes de la Mare de Deu de la Cinta, una Exposició d'esculptura, pintura y dibuixos al llapis y la pluma.

Pera portar a cap tan enlayrat pensament la Comissió ha enviat atentes comunicacions a varios artistes y aficionats de la ciutat.

A Santander s'esta celebrant una assamblea d'alcaldes de la regió castellana, que tractan d'associarse pera la defensa dels interessos dels respectius pobles y pera ajudarse mútument en cassos de necessitat.

Aquest esclat de regionalisme a Castilla és aplaudit per los periódichs de Madrid que troban molt lloable la tal idea.

Probablement no hauria succehit lo mateix si s'hagues tractat d'alcaldes catalans; aquí tot és pecaminós.

Tortosa. Imp. FOGUET, P. Hospital,

MORESO

Gran botiga de calsat de totes classes

SABATES Y BOTINES D'IVERN

Confecció esmerada pera 'ls que tenen los peus delicats.

Casa fundada l' any 1866.

PREUS FIXOS VENTES AL CONTAT.

PLASSA DE LA SEU Y ARCH DEL ROMEU
TORTOSA

Libreria fundada l' sigle XVIII

Francesch Mestre TORTOSA

PUBLICACIONS CATALANES:

- Obres de Mossen Jascinto Verdaguer
- » » Tomás A. Rigualt
- La Santa Missa—llatí y catalá—pasta 1 peseta
- Lo catalá devot—nou devocionari—pasta 1 peseta
- Losset diumenges de San Joseph—pasta 1 peseta
- » » » rústica o 50 peseta
- Doctrina cristiana—cartonnet—o 50 peseta

DEPÓSIT DE PAPERS, CROMOS Y ESTAMPES

IMPREMPTA

DE

J. Foguet y Sales

IMPRESIONS PERA L' COMERS: Factures, Certes, Memorandims, Accions, Sobres, Prospectes, Lletres, Chéchs, Pa-garés, Circulars, Notes de preus, Estats, Esqueles, Rebuts, Catalechs, Talonaris, Volants, Modelació pera oficines, etc Impresions ab tinta de copiá.—Tituls honorífichs, Etiquetes de totes classes, Invitacions, Targetes, Participacions de casament, de naixement, De primera Missa, De Professió Religiosa, Recordatoris y tota clase de trévalis de fantasia.—Especialitat ab impresions artístiques sobre satí, papé japonés y pergamí, Vinyetes modernistes y caractes gòtichs del sigle XV Varietat de cli-xents pera goigs y escapolaris, Targetes visita desde una peseta lo cent.

IMPRESIO DE OBRES DE TEXT: Periodichs, Revistes, Memories, Reglaments, Follets, Obres científiques y Literaries, et. Esqueles de defunció, Impresos ab tinta blanca sobre papé negre ó carrolina, Trévals artístics a varies tintes. Cromos pera felicitacions y Carnets pera festes y menús, Impresió de targetes postal.

Plassa del Hospital, 5, TORTOSA.

ARTHUR MESTRE

Gran surtit de Petaques, Paraygues, Pipes, Parasol, Bastons, Colls, Punys, Mitjes, Mitjons, Juguets, Puntilles, Brodats, Perfumeria, Acordeons, Objectes pera regalos, y tota clase d' articles pera barbèrs.

GRAN SURTIT DE QUARTINES JAPONESES EN CARTO DE TOTES MIDES Y VENTALLS DE TOTES CLASES, CÒRBATES, QUINCALLA, GUANTS, etc.

Carrés d' En Carbó 11 y 13 y Pescadors 1. TORTOSA.

Drogueria Perfumeria

ULTRAMARINS COMESTIBLES Y COLMADO

Vda. de F. Canivell y Sala

Angel, 6 y 8.-TORTOSA

Complet surtit en

- Pastes pera sopa llegitimes de Mallorca.
- Conserves de totes classes
- Abadeijo 1.ª, coa foradada
- Manteques
- Formatjes
- Embutits
- Fiambres

- Sucres
- Cafés
- Cacaos
- Thés
- Chocolates
- Bombons
- Galletes y biscuits
- Aixarops y horchates

- Articles fotogràfichs
- Productes quimichs
- Aigües minerals
- Específichs nacionals y estrangers
- Colors y barnissos
- Broches y pinsells
- Barnis mineral

- Carbuero de calci
- Petróleo refinat
- Esplosius, meches y perdigons
- Abonos
- Sofres
- Sulfat de coure
- Llavós

Vins de taula, generosos y champanys

Licors del pays y estrangers